

Sygn. akt **XXIV C 1212/19**

(...)

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia <i>Monika Dominiak</i>
Protokolant:	Paulina Mazuchowska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2021 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **T. K., K. K.**

przeciwko **(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

o ustalenie i zapłatę

uzupełnia wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 25 lutego 2021 roku w ten sposób, że stwierdza, iż Umowa Kredytu z dnia 19 stycznia 2009 roku o numerze (...) zawarta pomiędzy powodami T. K. i K. K. a poprzednikiem prawnym pozwanego Banku (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. jest nieważna.

Sygn. akt XXIV C 1212/19

UZASADNIENIE

Na podstawie pozwu z 23 października 2019 roku oraz pisma procesowego z 18 maja 2020 r. T. K. i K. K. żądali:

1. zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...) Bank (...) S.A. w W.:

a) łącznej kwoty 100 187,57 PLN wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty (i) 98 787,57 PLN tytułem całych rat kapitałowo-odsetkowych uiszczonych w PLN w okresie od 4 listopada 2009 r. do 5 marca 2012 r. oraz łącznej kwoty (ii) 1400 PLN tytułem opłat pobranych przez pozwanego za wydanie powodom zaświadczeń dotyczących kredytu;

b) łącznej kwoty 93 858,03 CHF (ewentualnie kwoty 355 170,92 PLN) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, w tym kwoty (i) 93 110,70 CHF (ewentualnie kwoty 352 612,87 PLN) tytułem całych rat kapitałowo-odsetkowych uiszczonych w CHF w okresie od 5 kwietnia 2012 r. do 4 października 2019 r. oraz kwoty (ii) 37,13 CHF (ewentualnie kwoty 141,67 PLN) tytułem odsetek karnych pobranych przez pozwanego w CHF w okresie od 5 kwietnia 2012 r. do 5 czerwca 2019 r. oraz kwoty (ii) 710,20 CHF (ewentualnie kwoty 2416,38 PLN) tytułem składki na ubezpieczenie niskiego wkładu własnego pobranej przez pozwanego w CHF w dniu 16 lutego 2013 r.;

2. ustalenia, że umowa kredytu nr (...) zawarta pomiędzy powodami a pozwanym w dniu 19 stycznia 2009 r. jest nieważna;

3. zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów łącznie, ewentualnie solidarnie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (pozew k. 3-133, pismo procesowe z 18.05.2020 r. k. 753-782).

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2021 r. Sąd zasądził w całości dochodzone przez powodów kwoty pieniężne, nie orzekając jednak w zakresie żądania o ustalenie (wyrok k. 1081).

Pismem procesowym z dnia 2 marca 2021 r. powodowie wnieśli o uzupełnienie wyroku poprzez rozstrzygnięcie o żądaniu ustalenia nieważności umowy kredytu (k. 1084).

Pozwany nie sprzeciwił się uzupełnieniu wyroku, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 1187-1189).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd podtrzymuje ustalenia faktyczne i ocenę dowodów dokonane w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 lutego 2021 r. (k. 1091-1099), z tymże na rozprawie powód zeznał dodatkowo, że kredyt nie został jeszcze spłacony, a do spłaty pozostaje kwota ok. 150 000 zł. Ponadto powód zdaje sobie sprawę z konsekwencji stwierdzenia nieważności umowy (zeznania powoda k. 1201v).

Zeznanie powoda o tym, że kredyt nie został jeszcze spłacony Sąd uznaje za wiarygodne, biorąc pod uwagę, że zgodnie z pkt I.27 umowy kredytu okres kredytowania kończył się w dniu 4 lutego 2039 r. (k. 141).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd podtrzymuje swoją ocenę nieważności stosunku prawnego wynikającego z zawartej pomiędzy powodami a pozwanym w dniu 19 stycznia 2009 r. umowy kredytu nr (...) dokonaną w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 lutego 2021 r. (k. 1099-1112). Rozstrzygając o żądaniu ustalenia nieważności umowy należało dodatkowo ocenić istnienie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa, co stanowi przesłankę dopuszczalności takiego żądania zgodnie z art. 189 k.p.c.

Jak wskazuje orzecznictwo interes prawny w wytoczeniu powództwa na podstawie art. 189 k.p.c. nie istnieje wtedy, kiedy realnie możliwym jest uzyskanie przez powoda ochrony lub usunięcie stanu niepewności w inny sposób, gdy uzasadnione jest posłużenie się dalej idącym (intensywniejszym) środkiem ochrony prawnej. A zatem jeżeli do usunięcia stanu niepewności czy zagrożenia sfery prawnej powoda istnieje możliwość wytoczenia innego powództwa np. o świadczenie, to taka możliwość wytoczenia takiego powództwa wyłącza istnienie interesu prawnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 1968 r., III CZP 103/68, OSNCP 1969, Nr 5, poz. 85, uchwała z dnia 27 lipca 1990 r., III CZP 38/90, OSNC 1991, nr 2-3, poz. 25, wyrok SN z dnia 13 września 2007 r., III CSK 123/07, nie publ., wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09, nie publ.; wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r. II CSK 252/11 LEX nr 1169345).

Innymi słowy, interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi skuteczną ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w nieokreślonej przyszłości (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 kwietnia 1965 r. II CR 266/64 OSPiKA 1966/7-8 poz. 166, oraz wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 listopada 2002 r. IV CKN 1519/2000 LexPolonica nr 377910). Przyjmuje się istnienie interesu prawnego zawsze, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub gdy stronie nie stoi otworem droga procesu o świadczenie, a strona przeciwna kwestionuje jej prawo lub stosunek prawny (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 25 września 2013r., I ACa 773/13, LEX nr 1392106). W szczególności istnieje interes prawny do wytoczenia powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, mimo przysługującego powództwa o świadczenie na podstawie spornego stosunku prawnego, jeżeli z tego stosunku wynikają jeszcze inne lub dalej idące skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest jeszcze aktualne (Wyrok SN z dnia 2 lipca 2015 r., V CSK 640/14).

Mając powyższe na uwadze, nie można odmówić powodom interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieważności umowy kredytu, skoro dochodzone przez nich jednocześnie roszczenia pieniężne nie stanowią kompleksowych rozliczeń pomiędzy stronami nieważnej umowy kredytu. Dopiero rozstrzygnięcie o nieważności umowy rozstrzygnie spór co do tego, że kredytobiorcy nie muszą uiszczać na rzecz banku rat kredytu oraz będą mogli żądać, podobnie jak bank, zwrotu wszystkiego, co do tej pory świadczyli. Bez takiego rozstrzygnięcia skutek taki nie zaistnieje, ponieważ w judykaturze nie ma zgody co do tego, czy z mocy wiążącej wyroku o świadczenie korzysta jedynie rozstrzygnięcie, czy rozciąga się ona na kwestie pozostające poza sentencją, w tym ustalenia i oceny dotyczące stosunku prawnego stanowiącego podstawę żądania, o którym orzeczono (zob. np. wyrok SN z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, wyrok SN z dnia 20 stycznia 2016 r., IV CSK 282/15).

Mając na uwadze powyższe, Sąd uzupełnił wyrok jak w sentencji.

sędzia Monika Dominiak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

sędzia Monika Dominiak